

289.

Av herr **Olsson** i Rösta m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 36, med förslag till lag med vissa föreskrifter i fråga om förrättandet av val av kommunal-, municipal- och stadsfullmäktige under våren 1919.

Uti Kungl. Maj:ts proposition nr 36 med förslag till lag med vissa föreskrifter i fråga om förrättande av val av kommunal-, municipal- och stadsfullmäktige under våren 1919 är sådan ändring föreslagen, att de omnämnda valen skola kunna äga rum samtidigt, i stället för som i övergångsstadgandet är föreskrivet, att valen till de olika perioderna, 2 år och 4 år, skola ske genom särskilda val.

I § 2 av det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget till lag är föreskrivit att: å de valkuvert, vilka vid den i § 1 omnämnda valförrättning komma till användning, skall innan desamma tillhandahållas valmännen på ett för dessa synbart sätt finnas anbragt uppgift å den av de båda tidsperioderna för fullmäktigevalet, vilken valsedel, som skall inneslutas i kuvertet, bör avse.

Om fördelarna av att valen få sammanföras och ske samtidigt för båda perioderna, därom torde ej mera än en mening vara rådande, synnerligast med tanke på de vidsträckta landskommunerna. Och man skulle ju kunna tänka sig, att det enklaste hade varit att alla valts samtidigt och att det sedan verkstälts lottning mellan vilka som skulle anses valda för den kortare eller längre perioden. Häremot talar endast den omständigheten att det skulle omöjliggjort gemensamma listor i de kommuner, där sådana skulle vara önskvärda och tänkbara.

Mot det av Kungl. Maj:t nu framlagda förslaget kunna emellertid de anmärkningar göras, dels att varje väljare måste använda tvenne

kuvert, vilket skulle kunna hava till följd att valsedlarna för tvåårsperioden läggas i fyraårskuvertet och tvärtom; dels att valet kommer att draga för långt ut på tiden, och i stora kommuner, som kanske även försutit tiden att begära valkretsindelning, och sålunda hava en väljare på flera tusen personer, valet sålunda komme att räcka hela dygnet och kanske mera, varigenom intresset hos väljarna skulle i betydlig grad förslappas. En annan omständighet, som även talar för en förenkling därhän att endast ett kuvert får användas, är det förhållandet — att kommunernas valurnor i regel skola finnas för små vid användandet av tvenne kuvert, synnerligast vid den stora utökning som väljarekåren nu får.

Det är därför uppenbart, att man måste söka ytterligare förenkla valet därhän, att varje väljare behöver använda endast ett kuvert för valet, såväl till tvåårs- som fyraårsperioden. Då å valsedel kan i sammanhang med partibeteckning även upptagas den tid, för vilken de å densamma uppförda kandidater skola väljas, två år eller fyra år, finnes det ju möjlighet att lägga båda sedlarna i samma kuvert eller, om detta förfaringssätt kanske ej är så tillfredsställande, att båda listorna såväl för två som fyra år tryckas å samma lista samt perforeras å mitten, då vederbörande vid sammanräknandet endast hava att skilja desamma.

Därest det kan anses, att i vallagen något hinder för nämnda anordning skulle möta, torde konstitutionsutskottet kunna vidtaga de åtgärder härför, som finnas erforderliga.

På grund av vad sålunda anförts hemställes vördsamt,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i det av Kungl. Maj:t i proposition nr 36 framlagda förslag till lag med vissa föreskrifter i frågan om förrättandet av val av kommunal-, municipal- och stadsfullmäktige under våren 1919, att vid valet varje röstande får använda endast ett kuvert;

att å valsedlarna, som perforeras å mitten, upptagas såväl de som skola väljas för 2 år som 4 år, att å desamma i samband med partibeteckningen utsättes 2 år eller 4 år; samt

att det dessutom föreskrives, att det i vallokalen skall tillhandahållas blanka sedlar, perforerade i likhet med de tryckta.

Vidare hemställes, att konstitutionsutskottet ville formulera lagparagraf härom.

Stockholm den 30 januari 1919.

N. O. Olsson.

Emil Molin.

A. Danielsson.

Ola Jeppsson.

Petr. Bergström
i Bäckland.

Ant. Wikström.

Ing. Bergman.

D. Viklund.
